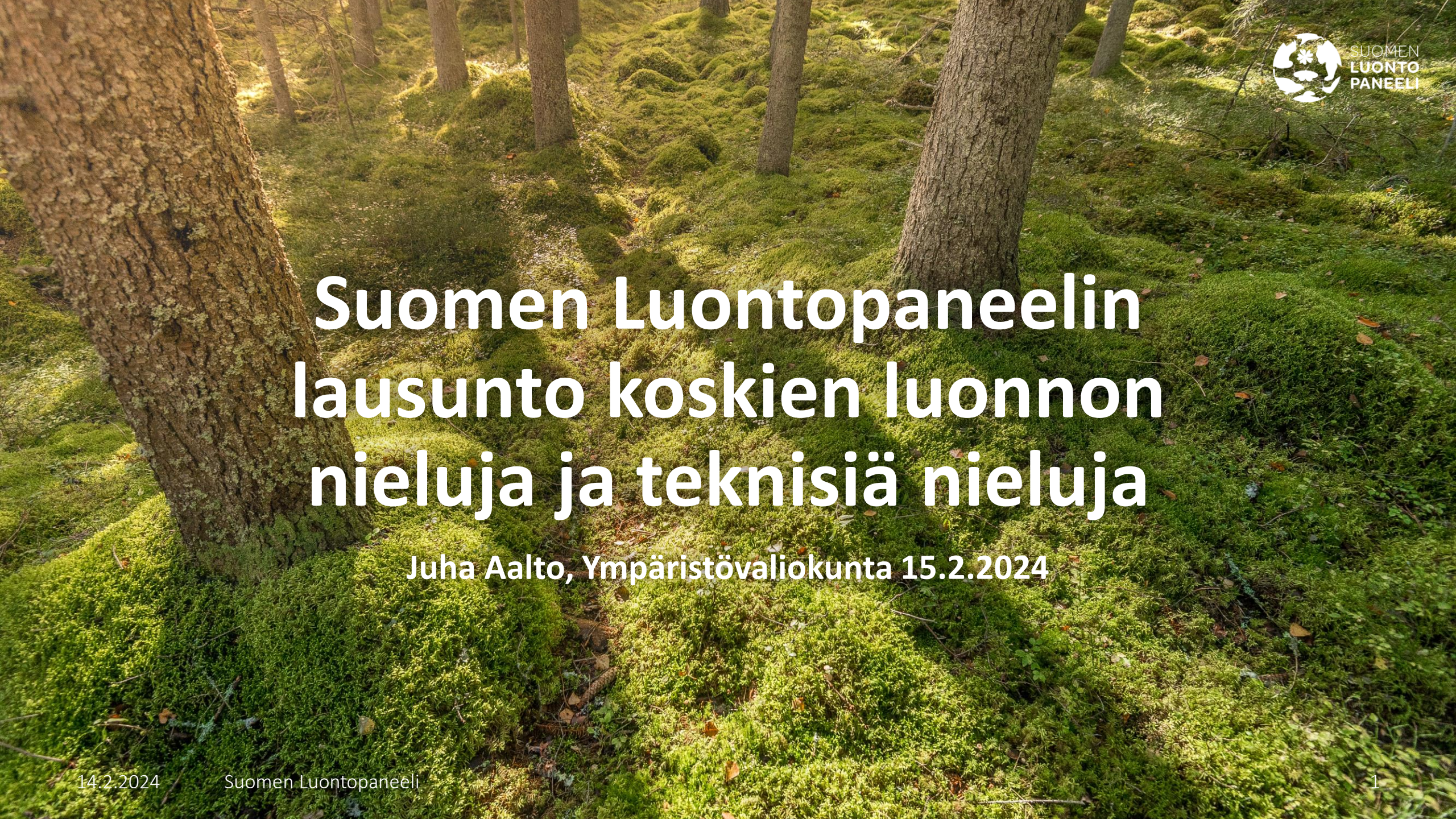

Suomen Luontopaneelin lausunto koskien luonnon nieluja ja teknisiä nieluja

Juha Aalto, Ympäristövaliokunta 15.2.2024

Metsien hiilinielujen vahvistaminen vaatii hakkuutason hillitsemistä

- Jos hakkuut edelleen kasvavat, maankäyttösektori on päästölähde hiilineutraaliuden tavoitevuonna 2035 (Luke 2024)
- Jos hakkuut pysyvät tulevaisuudessa vuosien 2018–2022 tasolla, olisi maankäyttösektori nettonielu vuonna 2035

➔Hakkuutasoa ei tarvitse romauttaa, mutta kestävä hakkuutaso tulisi pystyä varmistamaan

Kaikkein varmimmin Suomi turvaa hiilineutraaliustavoitettaan tukemalla metsien hiilinieluja ja varmistamalla, että maankäyttösektori on tulevaisuudessa päästölähteen sijaan nettonielu.

Suojelu ja metsäluonnon monimuotoisuus vahvistaa hiilinieluja

- Metsien suojelun lisäämisen on todettu johtavan hiilinielujen kasvuun ja näin tukevan kansallisen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista.
- Lisäämällä suojelua maakunnallisesti, olisi mahdollista saada aikaan yhtä suuri hiilinielu kuin mitä ihmisperäiset kasvihuonekaasupäästöt ovat tehokkaiden päästövähennystoimien jälkeen vuonna 2050 (Syke 2023)
- Monet luonnon monimuotoisuutta tukevat metsänhoitomenetelmät tukevat myös metsien hiilinielua
  - Iältään, rakenteeltaan ja lajistoltaan monimuotoisten metsien resilienssi on parempi kuin tasaikäisissä metsissä
  - Hiilinieluja ja -varastoja sekä luonnon monimuotoisuutta tukevat mm. tasaikäismetsien kiertoaikojen kasvattaminen, minimiläpimitan palauttaminen, jatkuvapeitteisen metsänkäsittelyn suosiminen, kunnostusojituksista pidättäytyminen ja kuolleen puun säästäminen
- Myös soilla on keskeinen merkitys erityisesti hiilen pitkäaikaisina varastoina sekä luonnon monimuotoisuudelle. Soiden kykyä sitoa ja varastoida hiiltä voidaan tukea suojelua lisäämällä sekä sopivilla ennallistamistoimilla.

Ohjauskeinoja hiilinielujen ja luonnon tukemiseksi

- Taustadioissa hyviä nostoja: Metsälain ja METKA:n uudistaminen, maankäytön muutosmaksu, maatalouden päästöjen vähentäminen ja kasvispainotteisuus
- On varmistettava, ettei kestävä hakkuutaso ylity maakunnissa
  - Luontopaneeli ehdottaa selvittämään, voitaisiinko esimerkiksi maanomistajille vuosittain jaettavien vaihdantakelpoisten hakkuukiintiöiden avulla varmistaa, että hakkuiden määrä ei ylitä kokonaiskestävyyttä yhdessäkään maakunnassa.
- Metsälain uudistaminen
  - Mm. minimiläpimitta avohakkuin käsiteltävälle puustolle, vähimmäismäärä hakkuissa säästettäville eläville säästöpuille ja lahopuille (lahopuun määrän ollessa minimimäärää pienempi tulee olla velvoite lisätä pökkelöitä), suometsien avohakkuukielto/jatkuvapeitteinen metsänkäsittely turvemaille
- Suojelu tukemaan hiilinieluja
  - Luontopaneeli ehdottaa selvittämään vapaaehtoisen osamaksumallin sopivuutta Metso-ohjelman toimeenpanon nopeuttamiseksi. Osamaksu voisi sisältää korvauksen luontoarvojen ja puuston lisääntymisestä tai esimerkiksi suojeluun kannustavan hiilikorvauksen.

Vuoden 2035 hiilineutraaliusvision tulee sisältää selkeä näkymä Suomen metsien käytöstä tulevaisuudessa

Kiitos!